

Ey ruh, geldiysen üç kere vur!

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 05 Aralık 2018 01:44 -

Yazının başlığı ruh çağırma seanslarında söylenirmiş; hiç katılmadım ama böyle duydum diyeyim. Aynı başlığı dünya ve ülke olaylarını değerlendirirken yapılan ruh çağırma seanslarına da uygulamak mümkündür.

İki örnek vermekle yetineceğim; birisi bizden, Gezi; diğeri Fransa'dan...

Beş yılını geride bırakan Gezi hareketi sürekli olarak tekrarlanmaya çalışıldı, her yıl Gezi'nin yıldönümünde "Gezi ruhunun çağırılmasını" yaşadık, olmadı...

Dahası, AKP iktidarı Gezi'yi sürekli ruh çağırılardan daha fazla gündeme taşıdı. Osman Kavala "Gezi'yi örgütleyen isim" suçlamasıyla hakkında iddianame yazılamadan hapiste tutuluyor, şimdi de Gezi ile ilgisi olan isimler sorguya çağırılıyor, haklarında muhtemelen dava açılacak...

Gezi ruhunu çağırılardan ise duyulabilir bir ses çıkmıyor.

Gezi'yi Gezi'nin karşıtlarının gündeme taşıması ve Gezi ruhçularından pek ses çıkmaması, aslında yaptıklarının ciddiyetsizliğinden başka bir şeyi de göstermiyor.

Gelelim Fransa'daki son gelişmelere...

İnsanlar öyle tahliller yapıyor ki, bazen ne söyleyeceğinizi şaşırtıyorsunuz.

Tahlil 1: Sarı yelekliler hareketi sınıf dışı bir eylemdir!

Ey ruh, geldiysen üç kere vur!

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 05 Aralık 2018 01:44 -

Saçma bir tespit, sınıf dışı eylem olmaz. İlerici veya gerici, her eylem sınıflarla ilgilidir. Burada sorun, sınıf denilince bunu sadece işçi sınıfından ibaret sanmaktır.

Kargadan başka kuş tanımıyorsanız, diyeceğim yok tabii...

Sınıf sadece objektif değil aynı zamanda subjektif bir olaydır ve bu ikisi genellikle örtüşmez. Buna kendiliğinden sınıf ve kendisi için sınıf denir ama burada atlanan önemli bir nokta vardır: kendisi için sınıf olan ya da diyelim işçi olduğunun bilincinde olandan mutlaka ilericilik ya da sosyalizm çıkmaz.

Bunun önemli örneklerinden bir tanesi yıllardan beri Fransa'da yaşanır. İrkçı Ulusal Cephe'nin (Front National ya da FN) en çok oy aldığı yerler eski işçi merkezleridir. Bu işçiler yıllarca Fransız Komünist Partisi'nin sendikası CGT üyesi oldular. Bunlara sınıfsal bilinç götürülmediğini söylemek yersizdir.

Ulusal Cephe şu anda Fransa'nın en büyük partisidir ve ancak dar bölge çoğunluk sistemi sayesinde aldığı oyun çok altında parlamento dahil değişik kurumlarda temsil edilmektedir.

Protesto hareketinin üzerinde yükseldiği zemine bakmadan bu hareket hakkında belirlemelerde bulunmak doğru değildir. Fransa'da gelecek seçim ne zaman bilmiyorum ama FN oyunu daha da artırırsa şaşmayacağım.

Buradan Fransa'daki protestoların ağırlıkla faşistlerin eylemi olduğu sonucu çıkmaz. Protestocular arasında FN yandaşları var ve sayıları da az değil... FN protestolarda parti olarak öne çıkmadı çünkü modern kitle hareketinin başka ülkelerde de görülen önemli özelliklerinden bir tanesi, bu hareketin sendika ve parti gibi kurumlara uzak durmasıdır. Bir yandan hareket çok bileşenli olduğu için parti ya da sendika isimlerinin kullanılması katılımı ister istemez daraltacaktır, diğer yandan ise seçimde oy verebilirler ama sonuçta kendilerini o kurumla özdeşleştirmiyorlar.

Ey ruh, geldiysen üç kere vur!

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 05 Aralık 2018 01:44 -

Buradan başka bir saptamaya geçelim...

Tahlil 2: Fransız Komünist Partisi (PCF), onun sendikal örgütü CGT ya da başka sol örgütler eylemlere katılmalı, müdahale etmeliydiler.

Belirli oranda katıldılar, söz olarak desteklemenin dışında eylemlerde yer de aldılar; pek etkili olmamış olsa bile...

Etkili olmalarını beklemiyordum, özellikle de komünistlerin...

Berlin Duvarı'nın yıkılması ve reel sosyalist sistemin tarihe karışmasının üzerinden –önümüzdeki yıl- otuz yıl geçmiş olacak... Bu zaman içinde dünyanın değişik bölgelerinde kitle hareketleri oldu. Adını duyduklarımız bunların küçük ve etkili olan bölümüdür, duymadığımız çok sayıda hareket gerçekleşti ve halen de böyle oluyor.

Meksika'da Zapatistalar, Avrupa ülkelerini saran Sosyal Forum Hareketi, işgal hareketi (Occupy), G-20'ye karşı protesto eylemleri, Fransa ve Yunanistan'da genel grevler, Gezi ve daha sayılabilir...

Bunların arasında Marksistlerin ya da komünistlerin diyelim içinde yer alıp da etkin rol oynayabildiği tek hareket gösteremezsiniz. Şu veya bu oranda hepsine katıldılar ve hiç birisinde etkin olamadılar, bazılarında ciddiye bile alınmadılar.

Kentlerde önemli alanları işgal eylemi (Gezi de bunun örneklerinden birisidir) son yıllarda özellikle yaygınlaştı. Bu yaygınlaşma aynı zamanda yoğun kentleşme ve kentlerin belirli alanlarının simgesel önem taşımasıyla ilgilidir.

İşgal eyleminin esprisi dünya kapitalizminin önemli merkezleri çevresinde kamp kurmak ya da işgal etmek ve buradan hareketle bu merkezlerin fonksiyonunu açıklamaktı. Dünyada başlıca iki merkez vardır: New York ve Frankfurt. İlkinin önemini anlatmak gerekmez, önemli bir finans

merkezidir; ikincisi ise önde gelen kapitalist ülkelerden Almanya'nın merkez bankasının ve Avrupa Birliği (AB) merkez bankasının bulunduğu kenttir.

Frankfurt'ta AB merkez Bankası'nın o zamanki binasının çevresinde aylar süren bir kamp kuruldu ve basında haftalarca konu oldu. Olumlu veya olumsuz değerlendirmelerle ama sürekli konu oldu. Hristiyan Demokratlar'ın elindeki kent yönetimi kampa müdahale edemedi. Şehirde mali sermayeyi hedef alan büyük yürüyüşler yapıldı (Frankfurt gibi nüfusu 700 bin olan bir kentte 20 bin kişilik yürüyüş büyük rakamdır), polisle çatışmalar yaşandı.

Katılanların büyük çoğunluğu kapitalizm karşıtlarıydı, zaten başka türlü olsalar bu harekette ne işleri vardı, komünistlerin oranı ise yüzde 1'in altındaydı. Bu oranı daha da azaltabilirsiniz. Sol ama marksist ya da marksist-leninist değil...

Fransa'daki sarı yelekliler hareketine yaklaşırken de Frankfurt ile sınırlı olmayan yaygın örneği akılda tutmak gerekir. Sarı yeleklilerin eylemi katılanların politik yönelimlerinden farklı olarak düzene karşı potansiyel taşıyor mu, evet taşıyor. Ama bunu söylemekle yetinmek, politikadan habersiz olmakla aynı anlama gelir.

Düzene karşı potansiyel olabilir ama sen (Marksistler ve Marksist Leninistler) yoksun ve olamayacaksın da...

Otuz yıldır dünyanın hemen her tarafında gerçekleşen önemli hiçbir kitle hareketinde varlık gösteremedin. İçinde yer aldın ama bırak önderlik yapmayı genellikle ciddiye bile alınmadın.

Sarı Yelekliler'de sorulması gereken asıl soru burada ortaya çıkıyor: buna ister işçi sınıfı hareketi deyin, isterseniz yoksullaşan orta sınıfın alt kesiminin hareketi... Tahlili burada bırakmayın. Tahlili burada bırakıyorsanız kendinizden ve tarihinizden kaçırıyorsunuz demektir. Ekim Devrimi rüyasıyla yaşamaya devam edebilirsiniz ama bu rüya Marksistlerin ve Marksist-Leninistlerin otuz yıldır (aslında bu süre daha fazla ama reel sosyalizmin tarihe karışmasını referans alarak böyle belirtiyorum) dünyanın hemen her yanındaki önemli kitle hareketlerinde neden varlık gösteremedikleri sorusunu ortadan kaldırmaz.

Ey ruh, geldiysen üç kere vur!

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Çarşamba, 05 Aralık 2018 01:44 -

Occupy gibi hareketler de sol hareketler üstelik...

Sol hareketlerde bile olamıyorsunuz, sizin dışınızdaki sol ise olabiliyor.

Bunun üzerine türlü çeşitli tespitlerde bulunup “revizyonizm”, “oportünizm”, “sol liberalizm” gibi belirlemeleri bol miktarda kullanabilirsiniz.

Ne diyeyim, siz tahlil yaparken madde filan mı kullanıyorsunuz?

Sizi ciddiye alan yok, anlamıyor musunuz?

Naçizane önerim, mevcut durumunuz üzerine, “bu duruma nasıl geldik?” üzerine düşünmeye çalışmanızdır.